

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 360/2010-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti C., s. r. o., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. J. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 z 10. októbra 2007, jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej práva podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Žilina vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Pv 203/06, postupom Krajskej prokuratúry v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Kpt 1/08 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. IV/1 GPt 131/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti C., s. r. o., o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2008 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti C., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 z 10. októbra 2007, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj práva podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Pv 203/06, postupom Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Kpt 1/08 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. IV/1 GPt 131/08.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že je poškodenou „*v trestnom konaní vo veci vedenej na Okresnom riaditeľstve PZ SR v Žiline pod ČVS: ORP 499/1-OSV-ZA-2006 a následne v spojení s vecou pod sp. zn. ČVS: ORP-721/1-OSV-ZA-2007, ČVS: ORP 322/20/ZA-2006*“.

Skutkovým základom vzniku jej postavenia ako poškodenej je skutok, ktorý sa stal 23. februára 2006, „*spočívajúci v preseknutí elektrického kábla na novej nedokončenej prístupovej ceste k závodu K... pri vykonávaní činnosti s pracovným strojom UDS zo strany obvineného vo vyššie uvedených trestných veciach a v príčinnej súvislosti s tým v následku elektrického výboja z takto preseknutého vysokonapäťového kábla elektrického vedenia, ktorý spôsobil zničenie rádioaktívneho röntgenového prístroja vo vlastníctve sťažovateľa...*“.

Poverený príslušník okresného riaditeľstva trestné stíhanie v časti týkajúcej sa zničenia röntgenového prístroja sťažovateľky prerušil podľa § 228 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pretože nezistil skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Vychádzal pritom zo znaleckého posudku č. 93/2006 vypracovaného znalcom Ing. H., podľa ktorého neexistovala príčinná súvislosť medzi preseknutím elektrického kábla pracovníkmi I., a. s., K., a poškodením (zničením) rádioaktívneho röntgenového prístroja vo vlastníctve sťažovateľky. V časti týkajúcej sa preseknutia vysokonapäťového kábla elektrického vedenia bolo vznesené obvinenie pre prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia.

Sťažovateľka si na posúdenie príčinnej súvislosti uvedených dvoch udalostí nechala vyhotoviť znalecký posudok č. 6/2007 znalcom Ing. P., ktorý jednoznačne preukázal príčinnú súvislosť medzi preseknutím vysokonapäťového vedenia a zničením rádioaktívneho röntgenového prístroja vo vlastníctve sťažovateľky. Preto poverený príslušník okresného riaditeľstva vydal 10. októbra 2007 uznesenie, ktorým pribral Znalecký ústav elektrotechniky a informatiky Bratislava (ďalej len „znalecký ústav“) na podanie znaleckého posudku a preskúmanie znaleckého posudku č. 93/2006 znalca Ing. H. so závermi znaleckého posudku vypracovaného pre sťažovateľku.

Sťažovateľka sa 12. novembra 2007, teda po uplynutí lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu o pribratí znalca, dozvedela, že Ing. H. (t. j. znalec, ktorý vypracoval znalecký posudok, z ktorého vychádzal poverený príslušník okresného riaditeľstva pri prerušení konania), „*bol/je*“ zástupcom riaditeľa znaleckého ústavu, ktorý mal vypracovať kontrolné znalecké dokazovanie. Vzhľadom na tieto skutočnosti vznikli u nej „*dôvodné pochybnosti o nezáujatosti tohto znaleckého ústavu, resp. znalcov vykonávajúcich činnosť pre tento ústav, nakoľko Ing. H. bol/je v riadiacej funkcii v tomto ústave vo vzťahu k ostatným znalcom a bol znalcom daného znaleckého ústavu a to v čase vypracovávania kontrolného znaleckého posudku ako aj v súčasnosti*“.

Sťažovateľka sa preto podnetom z 12. novembra 2007 domáhala na okresnej prokuratúre podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) preskúmania postupu povereného príslušníka okresného riaditeľstva, pretože si tento podľa jej názoru nepreveril personálne prepojenia znalcov, ktorých znalecké posudky sa mali preveriť. Prokurátorka okresnej prokuratúry v prípise sp. zn. 2 Pv 203/06 zo 14. novembra 2007 uviedla, že v odôvodnení uznesenia o pribratí znalca z 10. októbra 2007 *„bol znalecký ústav výslovne poučený podľa § 144 ods. 1 Tr. por. o povinnosti bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by mohol byť vylúčený alebo ktoré mu vo veci bránia byť činný ako znalec. Taktiež bol poučený o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch vedome nepravdivého znaleckého posudku.*

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som toho názoru, že príslušný znalecký ústav je povinný sám oznámiť okolnosti, ktoré by mu mohli brániť byť vo veci činný ako znalec, resp. podať vo veci nezaujatý znalecký posudok. Pokiaľ takéto okolnosti neboli orgánom činným v trestnom konaní oznámené, mám za to, že aj s poukazom na poučenie podľa § 144 ods. 1 Tr. por. nie sú a ani nemôžu byť pochybnosti o správnosti a nezaujatosti predmetného znaleckého posudku.

Podotýkam tiež, že príslušné uznesenie policajného orgánu o pribratí znaleckého ústavu zo dňa 10. 10. 2007 Vám bolo ako splnomocnencovi poškodenej spoločnosti C., s. r. o. Ž. doručené, avšak nevyužili ste zákonnú možnosť podať proti nemu sťažnosť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nakoľko v postupe policajného orgánu neboli zistené žiadne pochybenia, považujem Váš podnet za vybavený, pričom o ďalšom priebehu konania budete informovaný priamo príslušným policajným orgánom.“

Ďalej sťažovateľka uviedla, že 28. novembra 2007 bol napokon vypracovaný kontrolný znalecký posudok so záverom, že *„príčinná súvislosť medzi násilným prerušením elektrického kábla a explóziou uránovej schránky žiariča neexistuje“*.

Keďže sťažovateľka zastávala názor, že postup povereného príslušníka okresného riaditeľstva bol nezákonný, ako aj že rozhodnutie prokurátorky okresnej prokuratúry bolo v rozpore s jej základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podala 2. januára 2008

opakovaný podnet krajskej prokuratúry, v ktorom opätovne namietala personálne prepojenia znalca Ing. H. a znaleckého ústavu povereného vypracovaním kontrolného znaleckého posudku. Prokurátor krajskej prokuratúry v prípise sp. zn. 3 Kpt 1/08 z 24. januára 2007 uviedol:

„Na základe Vášho podnetu z 2. 1. 2008 adresovaného tunajšej prokuratúre preskúmal som predmetný vyšetrovací spis č. ORP-499/1-OSV-ZA-2006, pričom som zistil, že tento je v časti týkajúcej sa porušenia ust. § 147 ods. 3 Tr. por. pri vypracovávaní kontrolného znaleckého posudku ústavu dôvodný.

Na základe tejto skutočnosti som predmetnú vec vrátil Okresnej prokuratúre v Žiline na doplnenie vyšetrovania (označenie osôb, ktoré sa podieľali na vypracovaní kontrolného posudku).

Po splnení môjho pokynu prokurátor rozhodne o prípadnom ukončení prípravného konania,

Týmto považujem Váš podnet zo strany krajskej prokuratúry za vybavený.“

Keďže sťažovateľka bola presvedčená, že boli a sú zásadným spôsobom porušované jej práva ako poškodenej v trestnom konaní a podnet krajskej prokuratúry nebol podľa jej názoru vybavený riadne v celom rozsahu namietaných porušení, keďže neboli prijaté riadne opatrenia na „napravenie vadného procesného stavu“, podala 10. marca 2008 ďalší opakovaný podnet generálnej prokuratúry na preskúmanie a prijatie opatrení na dosiahnutie nápravy nezákonného stavu. Prokurátor generálnej prokuratúry v oznámení sp. zn. IV/1 GPt 131/08 z 11. júla 2008 uviedol:

„Prieskumnou činnosťou bolo zistené, že Krajská prokuratúra v Žiline obdržala 2. 1. 2008 Váš podnet týkajúci sa kontrolného znaleckého posudku vypracovaného Znaleckým ústavom elektrotechniky a informatiky Bratislava, týkajúceho sa znaleckého posudku, ktorému bolo vytykané, že neboli uvedené osoby, ktoré tento vypracovali. Vaše podanie vyhodnotila krajská prokuratúra ako dôvodné, a preto bola s pokynom vrátená Okresnej prokuratúre v Žiline (pokyn zo dňa 24. 1. 2008 pod sp. zn. 3 KPt 1/08-6).

V súčasnosti vyšetrovanie nie je ukončené z dôvodu, že policajný orgán dožiadanim požiadal o vypočutie znalca, ktorý úkon doposiaľ nebol zrealizovaný.

S poukazom na takto zistený skutkový stav, keď sú už známe osoby, ktoré znalecký posudok vypracovali, nie je potrebné prijímať vo veci ďalšie opatrenia, o čom Vás upovedomujem.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Policajný zbor Slovenskej republiky uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva policajného zboru v Žiline zo dňa 10. 10. 2007, v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 a v súvislosti s tým ORP-721/1-OSV-ZA-2007, ORP 322/20/ZA-2008 o pribratí Znaleckého ústavu elektrotechniky a informatiky Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity na preskúmanie znaleckých posudkov č. 93/2006 znalca Ing. J. H. a č. 6/2007 znalca Ing. J. P. porušil právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR.

2. Prokuratúra Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Žiline v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 2 Pv 203/06, Krajskej prokuratúry v Žiline v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 KPt 1/08 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 131/08, ktorý spočíva v nezabezpečení účinného úradného vyšetrenia skutkového stavu v danej veci a prijatia účinných opatrení na odstránenie nezákonnosti pri pribratí znaleckého ústavu podľa § 147 Tr. por. na preskúmanie znaleckých posudkov č. 93/2006 znalca Ing. J. H. a č. 6/2007 znalca Ing. J. P. vo veciach vedených na OR PZ v Žiline pôvodne pod sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 a v súvislosti s tým ORP-721/1-OSV-ZA-2007, ORP 322/20/ZA-2008, porušila základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Prokuratúra Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Žiline v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 2 Pv 203/06, Krajskej prokuratúry v Žiline v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 KPt 1/08 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 131/08, ktorý spočíva v nezabezpečení účinného prostriedku nápravy pri pribratí znaleckého ústavu podľa § 147 Tr. por. na preskúmanie znaleckých posudkov č. 93/2006 znalca Ing. J. H. a č. 6/2007 znalca Ing. J. P. vo veci pôvodne vedenej na Okresnom riaditeľstve policajného zboru SR v Žiline, pod sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 a v súvislosti s tým ORP-721/1-OSV-ZA-2007,

ČVS: ORP 322/20/ZA-2008, porušila základné práva sťažovateľa podľa čl. 13 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd publikovanom pod č. 209/1992 Zb.

4. Uznesenie povereného príslušníka policajného zboru Okresného riaditeľstva policajného zboru v Žiline podľa § 147 ods. 1 Tr. por. o pribratí znaleckého ústavu vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 zo dňa 10. 10. 2007 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie,

alebo alternatívne k tomuto výroku

Prokuratúre Slovenskej republiky sa prikazuje postupom podľa ust. § 230 ods. 2 písm. e) Tr. por. rozhodnutie povereného príslušníka PZ, OR PZ Žilina zo dňa 10. 10. 2007 o pribratí znaleckého ústavu na preskúmanie znaleckých posudkov č. 93/2006 znalca Ing. J. H. a č. 6/2007 Ing. J. P. v trestnej veci pôvodne vedenej pod sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 a v súvislosti s tým ORP-721/1-OSV-ZA-2007, ORP 322/20/ZA-2008 zrušiť.

Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 6.732,- Sk do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu.“

Ústavný súd, ktorý je podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný návrhom na začatie konania, považoval za potrebné určiť, čoho sa sťažovateľka domáha, pretože hoci je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, bližšie nekonkretizovala namietané porušenie čl. 46 ústavy označením konkrétneho odseku. Z odôvodnenia sťažnosti však jednoznačne vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, preto ju ústavný súd nevyzýval na doplnenie petitu ani na jeho zosúladenie s odôvodnením sťažnosti.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva... v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o... inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

Podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku ak pre zložitosť objasňovanej skutočnosti nie je postup podľa § 141 postačujúci, príberie orgán činný v trestnom konaní... znalca na podanie znaleckého posudku...

Podľa § 142 ods. 3 Trestného poriadku o príbratí znalca sa rozhodne uznesením. Proti uzneseniu možno podať sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca.

Podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku vo výnimočných a obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie alebo na preskúmanie posudku znalca môže orgán činný v trestnom konaní alebo súd príbrať na podanie znaleckého posudku znalecký ústav.

Podľa § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie... a) policajt prokurátorovi, ktorý vykonáva nad prípravným konaním dozor...

Podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku policajt preruší trestné stíhanie, ak nezistil skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 54 ods. 2 zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie

a) generálny prokurátor, ak ide o špeciálneho prokurátora, prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, krajského prokurátora, vyššieho vojenského prokurátora, prokurátora krajskej prokuratúry alebo prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry...

b) príslušný krajský prokurátor, ak ide o okresného prokurátora alebo prokurátora okresnej prokuratúry.

III.

Z argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnosti, ako aj z petitu sťažnosti vyplýva, že k porušeniu jej označených práv malo dôjsť:

- uznesením povereného príslušníka okresného riaditeľstva sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 z 10. októbra 2007,
- postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 203/06,
- postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kpt 1/08,
- postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 131/08.

1. K namietanému porušeniu základného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením povereného príslušníka okresného riaditeľstva sp. zn. ORP 499/1-OSV-ZA-2006 z 10. októbra 2007

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením povereného príslušníka okresného riaditeľstva sp. zn. ORP-499/1-OSV-ZA-206 z 10. októbra 2007, ktorým bol pribratý do konania znalecký ústav, aby podal znalecký posudok a preskúmal znalecký posudok č. 93/2006 vypracovaný v predmetnej veci Ing. H. so závermi znaleckého posudku č. 6/2007 vypracovaného znalcom Ing. J. P. (predloženého sťažovateľkou).

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ich ochrane nie je oprávnený rozhodnúť iný orgán verejnej moci.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zotrváva na tom, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu je každý povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03).

Trestný poriadok poskytoval sťažovateľke prostriedok nápravy – sťažnosť (podľa § 142 ods. 3 Trestného poriadku), ktorým sa mohla domáhať preskúmania uznesenia povereného príslušníka okresného riaditeľstva z 10. októbra 2007 v predmetnej veci. Sťažovateľka však túto možnosť nevyužila, ale osobu znalca (t. j. znaleckého ústavu), resp. jej zaujatosť namietala využitím inštitútu podnetu podľa zákona o prokuratúre, následne opakovaným podnetom krajskej prokuratúre a napokon ďalším opakovaným podnetom generálnej prokuratúre.

Z toho vyplýva, že vo vzťahu k namietanému uzneseniu okresného riaditeľstva sa uplatňuje princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu, a preto je sťažnosť v tejto časti

podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde neprípustná, a z toho dôvodu bola podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní v tomto rozsahu odmietnutá.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 203/06 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kpt 1/08

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre), a pri splnení podmienok podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre využitím aj ďalšieho opakovaného podnetu, ktorým sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet.

Tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným spôsobom sa takýmito podnetmi zaoberať a o ich vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetom vyhovel (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samo osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, opakovanému podnetu, resp. ďalšiemu opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že na preskúmanie zákonnosti prípisu okresnej prokuratúry (ktorým bol vybavený podnet sťažovateľky z 12. novembra 2007) bola na základe opakovaného podnetu sťažovateľky v súlade s § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre príslušná krajská prokuratúra. Rovnako tak bola generálna prokuratúra príslušná na základe ďalšieho opakovaného podnetu sťažovateľky v zmysle § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre preskúmať zákonnosť vybavenia jej opakovaného podnetu. Je teda nepochybné, že pred uplatnením právomoci ústavného súdu vyplývajúcej mu

z čl. 127 ústavy tu stále existoval orgán verejnej moci, ktorý bol podľa zákona príslušný preskúmať postup uvedených orgánov prokuratúry.

Aj pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity. Zmysel a účel tohto princípu je založený na skutočnosti, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade mala sťažovateľka vo vzťahu k namietanému prípisu okresnej prokuratúry, ako aj k prípisu krajskej prokuratúry k dispozícii právne prostriedky nápravy ustanovené zákonom o prokuratúre (opakovaný podnet a ďalší opakovaný podnet), a preto aj v tejto časti ústavný súd jej sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 131/08

Podaním z 10. marca 2008 adresovaným generálnej prokuratúre sa sťažovateľka domáhala preskúmania predchádzajúceho postupu povereného príslušníka okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry v jej veci a v tej súvislosti žiadala *„o prijatie opatrení na napravenie nezákonného stavu v súvislosti s preskúmaním zákonnosti postupu prokurátorky okresnej prokuratúry vo veci jej rozhodnutia o žiadosti poškodeného... ako aj spôsobu vybavenia podnetu zo dňa 2. 1. 2008 prokurátorom Krajskej prokuratúry...“*.

Aj túto časť sťažnosti ústavný súd predbežne prerokoval z hľadiska možného porušenia základného práva sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V prípise generálnej prokuratúry sp. zn. IV/1 GPt 131/08 z 11. júla 2008 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľky oznámené, že po preskúmaní obsahu oboch dozorových spisov dospela k záveru, že keďže sú už známe osoby, ktoré znalecký posudok vypracovali (a na jeho vypracovaní sa nijako nepodieľal znalec, ktorý vypracoval pôvodný znalecký posudok, pozn.), nie je potrebné prijímať vo veci ďalšie opatrenia.

Zákonnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo na ďalší opakovaný podnet sťažovateľky primeraným spôsobom a v zákonom ustanovenej lehote reagovať. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že túto povinnosť si generálna prokuratúra splnila. Ústavný súd konštatuje, že generálna prokuratúra pri vybavovaní ďalšieho opakovaného podnetu sťažovateľky postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre, keďže v jej podaní z 10. marca 2008 sa nenachádzali nové skutočnosti. Je nepochybné, že generálna prokuratúra sa týmto podaním sťažovateľky riadne zaoberala, pričom svoj názor formulovala v namietanom prípise. To, že po posúdení všetkých okolností prípadu dospela k inému záveru, a tým sa odchýlila od očakávaní a predstáv sťažovateľky, ešte neznamená, že došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľky, nemôže zakladať porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že v namietanom prípise sa nenachádza konkrétny rozbor sťažovateľkiných námietok.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd upriamuje pozornosť na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej orgány verejnej moci ani v prípade, že rozhodujú autoritatívne o právach a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb, nemusia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ

rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, III. ÚS 403/08, II. ÚS 1/09, I. ÚS 34/09).

Ústavný súd odkazuje aj na ďalšiu svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08). K takémuto zisteniu však ústavný súd v okolnostiach danej veci nedospel.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním, rozhodnutím alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07).

Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým postupom generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu žiadneho z ústavou garantovaných práv sťažovateľky, a preto jej sťažnosť po predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Napokon ústavný súd poukazuje na to, že pri splnení podmienok podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre by prichádzalo do úvahy využitie aj ďalšieho opakovaného podnetu (t. j. štvrtého v poradí), ktorým by sa sťažovateľka domáhala u generálneho prokurátora Slovenskej republiky preskúmania zákonnosti vybavenia svojho podnetu prokurátorom generálnej prokuratúry.

Ústavný súd k namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru poznamenáva, že pre fyzické osoby a právnické osoby z neho vyplýva procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní c. Spojené kráľovstvo z 25. marca 1983). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia aj iných práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice c. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52).

Podľa názoru ústavného súdu samotná možnosť podania sťažnosti proti uzneseniu o pribratí znaleckého ústavu na podanie kontrolného znaleckého posudku, ako aj možnosť podania podnetov podľa zákona o prokuratúre predstavovali naplnenie požiadavky vyplývajúcej z čl. 13 dohovoru mať účinný právny prostriedok nápravy pred národným orgánom, pokiaľ ide o rozhodovanie o námietke zaujatosti pribratého znaleckého ústavu.

Za daných okolností nemohol preto postup generálnej prokuratúry, predovšetkým jej prípis z 11. júla 2008, predstavovať porušenie práva sťažovateľky na účinný právny prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že generálna prokuratúra postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre i Trestného poriadku. To, že po posúdení všetkých okolností daného prípadu dospela k inému záveru, a tým sa odchýlila od očakávaní a predstáv sťažovateľky, ešte neznamená, že došlo k porušeniu jej práva podľa čl. 13 dohovoru.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 4 ústavy ústavný súd v závere konštatuje, že neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva alebo slobody, ale len povinnosť štátu upraviť podmienky a podrobnosti o súdnej a inej ochrane zákonom (II. ÚS 25/01).

Vzhľadom na prijaté závery o absencii príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom generálnej prokuratúry a namietaným porušením základných práv a slobôd sťažovateľky (hlavne z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu) ústavný súd odmietol aj túto časť sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010